

## VEȘTI

## MORTUUS EST ANTONIO BUERO VALLEJO

Dramaturgul și academicianul spaniol Antonio Buero Vallejo, autorul *Istoriei unei scări*, al *Generoasei fundații* (jucată cu succes la Teatrul Național din București, în regia lui Horea Popescu), al *Somnului rațiunii* (dramă reprezentată la Baia-Mare, sub bagheta lui Liviu Ciulei), al piesei *Cu cărțile pe față* (și aceasta reprezentată la noi), a murit la Madrid, ca urmare a unui atac cerebral. A avea 83 de ani.

Considerat unul dintre cei mai importanți dramaturgi spanioli ai acestui secol, Antonio Buero Vallejo a fost distins în 1986 cu prestigiosul Premiu Cervantes.

Născut la Guadalajara în 1916, comunist convins, el a luptat în Războiul civil de partea trupelor republicane. Printr-un proces expedit, el a fost – după victoria lui Franco – condamnat la moarte pentru „adeziune la rebeliune”. Repetând o sinistră experiență a decembriștilor și a lui Dostoievski – după 8 luni de așteptare a execuției a fost grațiat. Ceea ce nu înseamnă că nu a mai petrecut încă 7 ani în pușcăriile franchiste, unde l-a avut tovarăș pe Miguel Hernandez.

Creațiile lui Buero Vallejo, adesea cenzurate de dictatură, sunt, în majoritate, „opere angajate”, care tratează teme precum tortura (*Dubla istorie a doctorului Valmy*), detenția pe motive politice (*Fundația*) sau regimurile totalitate (*Un visător pentru popor*).

Piesa sa cea mai celebră, *Istoria unei scări*, a fost jucată pentru prima oară în 1949 și a primit Premiul Lope de Vega.

JEANNE MOREAU –  
PENTRU PRIMA OARĂ REGIZOARE

Umorul te ajută să scapi de obsesia morții, este un antidot ideal pentru spaima de neant? Aceasta pare a fi interogația dominantă, ontologică, a scriitoarei americane Margaret Edson (Premiată cu un Pulitzer în 1999), în prima sa piesă *O vorbă de duh*. O piesă jucată cu succes pe Broadway și prezentată la Lausanne de către Jeanne Moreau, în calitate de regizoare (la ora debutului!).

Viviane Bearing, B.E.A.R.I.N.G, cum pronunță ea în fața oricărui medic, a oricărei infirmiere care o întreabă – suferă de un cancer la ovare în faza ultimă. Ingrijirea ei se dovedește „un caz” fascinant pentru cercetarea medicală. Iar efectul cel mai spectaculos este cel pe care îl are asupra „memoriei” în legătură cu viața ei de femeie și viața ei de profesor de literatură engleză (specializat în secolul al XVIII-lea).

„Mi s-a cerut să joc rolul lui Vivian” – a arătat Jeanne Moreau. „Am preferat să pun în scenă piesa. Cu pudoare, cu emoție și aproape cu mânie”, mizând pe „cartea sobrietății, pentru a face să izburnească adevărul crud, gol, ultim”.

Jeanne Moreau, care are acum 72 de ani, o optat ca regizoare pentru un hiperrealism atenuat: o cameră de spital, cu mobilier specific pe rotile, accesorii medicale, bluze albe.

Rolul protagonistei – eroină, martor, naratoare și interpretă a propriei morți – este deținut de Ludmila Mikael, societară a Comediei Franceze, care joacă „cu picioarele goale și îmbrăcată cu o cămașă de noapte simplă, și care este rece ca lumina, impersonală ca un dosar medical”, cum o descrie Bruno Franceschi.

## CLAUDIA CARDINALE PENTRU PRIMA OARĂ DE SCENĂ

Claudia Cardinale a debutat la 60 de ani în teatru – la începutul lui mai. Evenimentul s-a produs pe scena Teatrului „Rond Point” din Paris. Ea, care a fost partenera lui Alain Delon în *Ghepardul* (1963) lui Luchino Visconti, interpretează rolul principal din *Venețiana*, piesa de Ennio Flaiano pusă în scenă de Maurizio Scapanno.

„Nu am mai urcat niciodată până acum pe scândură, pentru că nu eram pregătită” – a precizat Claudia. „A venit momentul.”

Spectacolul se înscrie în cadrul celei de-a doua ediții a seriei de manifestări intitulată „Teatrul italienilor”.

## TONY AWARDS – SIMPTOMELE LIPSEI DE SÂNGE PROASPĂT DE BROADWAY

Nominalizările pentru cea de-a 54-a ediție a Premiilor Tony, care recompensează în fiecare an cele mai bune spectacole de pe Broadway, au ilustrat lipsa de sânge proaspăt din capitala americană a teatrului și a comediei muzicale – cele mai multe dintre operele distinse fiind reluări.

*Kiss me Kate*, comedia lui Cole Porter, adaptare liberă după *Femeia îndărătnică* a lui Shakespeare, musical care datează din 1948, și care a fost jucată de mai mult de o mie de ori, a primit 12 nominalizări.

*The Music Man*, o comedie muzicală clasică, datând din 1957 și care a obținut deja 4 premii Tony în 1958 – beneficiază de 8 nominalizări. Marele perdant al selecției – consideră AFP – este pop-starul britanic Elton John, a cărui nouă creație, *Aida*, inspirată de opera lui Verdi, nu a fost reținută decât pentru cinci premii de importanță minoră, fiind absent de pe lista operelor selecționate pentru premiul „Cea mai bună comedie muzicală”.

Trei alte lucrări nominalizate la secțiunea „teatrul vorbit” sunt, de asemenea, reluări, sau spectacole create în Europa.

Tony Awards au fost decernate pe 7 iunie, în cadrul unei ceremonii găzduite de Radio City Music Hall din New York.